

digitale nieuwsbrief
cultuurhistorische vereniging
heemkundekring De Driehornick
Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: www.driehornick.nl

E-mail: info@driehornick.nl

nummer 33

1 juni 2022

In deze nieuwsbrief:

- Van het bestuur
- Gouden jubileum
- Lezingen
- Website
- Oproepen en NGN200, m.n. fotowedstrijd
- Ontvangen objecten en documenten
- Workshops
- Verdwenen molens
- Gekiekt
- Gezien in ons archief
- Uit onze bibliotheek
- Limerick
- Wist u dat?
- Bezoek aan Eindhoven in Beeld
- Uit periodieken van andere organisaties
- Activiteiten van derden

pagina:

1
2
5
5
6
8
9
10
11
12
13
14
14
14
15
17

VAN HET BESTUUR

Bezoek Heemhuis

Het Heemhuis is vrij te bezoeken tijdens de inloop op dinsdagochtend (van 9:30 tot 12:00 uur). Schikt u dat niet probeer dan een separate afspraak te maken voor de woensdagavond.

Ontwikkeling ledenbestand

In mei nam ons ledenaantal toe met per saldo drie leden. Eén lid verlaat onze vereniging vanwege persoonlijke omstandigheden terwijl er twee gezinsabonnementen zijn afgesloten. Een gezinsabonnement telt voor twee leden. Deze nieuwe gezins-abonnementen staan op naam van Hans Könemann en Toos van Raaij-Hendriks, en van Harry de Vries en partner.

Het aantal leden is daarmee op 285 gekomen. We wensen de nieuwe leden veel plezier en nut toe met het lidmaatschap bij onze vereniging.

Helpers gezocht, voor onze kraam bij Bloem en Tuin en mensbezetting tijdens de Open Monumenten Dagen. Lees verder onder **OPROEPEN**.

Gouden jubileum

Op 14 mei jl. was het dan zo ver: de viering van het gouden jubileum van onze heemkundekring De Drijehornick. Het mooie weer, maar vooral de aanwezigen en de sprekers zorgden voor een zeer geslaagde middag.

Niet alleen de door de gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten toegekende zilveren erepenning maar ook het gedenkbord van het Brabants Heem maakten de middag gedenkwaardig.

Het bestuur dankt allen die door hun aanwezigheid, en/of voordracht en/of hun felicitatie deze middag tot een onvergetelijke herinnering hebben gemaakt.

De bekende Nuenenaar Fons Linders in actie

NB. Alle foto's van deze viering kunt u op onze website www.drijehornick.nl bekijken.

Na afloop kregen alle aanwezigen het themanummer van het magazine Driehornickels uitgereikt en de leden ontvingen ook nog een kwartetspel.

Het themanummer – oplage 2000 (!) exemplaren - is nu gratis verkrijgbaar bij de supermarkten, zolang de voorraad strekt!

De kwartetspelen zijn alleen voor leden.

Warempel, het is ook nog als gewoon kaartspel te gebruiken.

Rond de Linde:

Heemkundekring De Driehornick krijgt niet één maar twee erepenningen!

In de editie van 19 mei 2022 besteedt Rond de Linde dubbele aandacht aan de uitreiking van de zilveren erepenning van de gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van heemkundekring De Driehornick.

Op pagina 4 staat dit artikel:

RONDE DE LINDE week 20

Zilveren erepenning voor De Driehornick

Op zaterdagmiddag 14 mei ontving heemkundekring De Driehornick bij bevordering de zilveren erepenning van de gemeente Nuenen. Wethouder Ralf Stultiëns reikte de erepenning en oorkonde uit tijdens de viering van het 50-jarig jubileum in Het Klooster te Nuenen.

Heemkundekring De Driehornick is opgericht in 1971 en de naam Driehornick is een schrijfwijze van het plaatselijke toponiem Driehurk, dat driehoek betekent. De naam symboliseert de drie dorpen van de gemeente Nuenen. De cultuurhistorische vereniging De Driehornick zet zich in voor het behoud van het culturele erfgoed in de gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Bij de

viering van het 40-jarig jubileum ontving de vereniging al de erepenning in brons.

Heemkunde, naar het woord heem, is onderzoek naar de eigen leefomgeving. Heemkunde valt onder het immateriële culturele erfgoed en omvat alle wetenschappen op lokaal of regionaal niveau. Het onderzoek kan gericht zijn op de geschiedenis, bijvoorbeeld archeologie, geografie, demo-

Een aantal pagina's verderop staat op pagina 10 dit artikel:

ROND DE LINDE week 20

Zilveren erepenning voor Gouden Drijehornick

Een zilveren erepenning is door wethouder Ralf Stultiëns uitgereikt aan de Gouden heemkundekring De Drijehornick. De gemeentelijke penning en een oorkonde werden zaterdagmiddag 14 mei in Het Klooster overhandigd aan het bestuur tijdens de viering van het 50-jarig jubileum van de Nuenense heemkundekring.

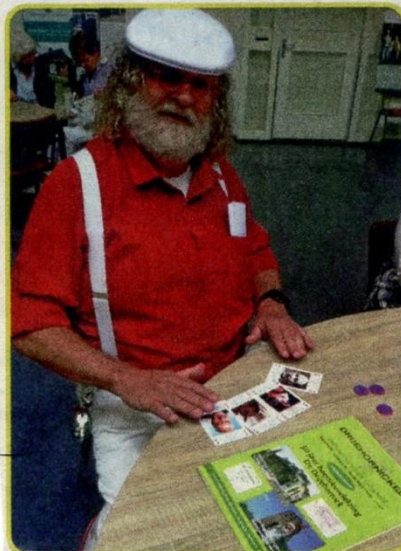
Ter gelegenheid van het Gouden jubileum is een kleurrijk en leerzaam kwartetspel uitgebracht (zie ook de Column van Cees in deze editie). Het cultuurhistorisch tijdschrift Drijehornickels is als themanummer verschenen met speciale aandacht voor het jaar 1972.

Drie dorpen...

De Drijehornick is opgericht in 1971. De naam symboliseert de drie dorpen van de gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Heemkundekring De Drijehornick zet zich in voor het behoud van het culturele erfgoed in de gemeente. Heemkunde is de kennis en het bestuderen van de eigen woonomgeving vanuit diverse gezichtspunten: cultuurhistorie, archeologie, genealogie, monumenten en dialect. Eerder al ontving de vereniging een gemeentelijke erepenning. Dat was de erepenning in brons bij de viering van het 40-jarig jubileum, tien jaar geleden.

Lid worden...

De plaatselijke heemkundekring telt 285 leden. Lid worden kan altijd. Op de vernieuwde website (www.drijehornick.nl) is de informatie van de vereniging ook digitaal beschikbaar. De vereniging beschikt over een prachtig onderdak: het Heemhuis dat gevestigd is in het oude linnenfabriekje op het plein voor het gemeentehuis aan de Papenvoort in Nuenen.

Bekende Nuenenaar Fons Linders hield een feestelijke voordracht en was blij met het kwartetspel en het themanummer Drijehornickels.....(fotoCeez)

Voor de duidelijkheid: we zijn blij dat Rond de Linde (dubbel) aandacht aan ons jubileum besteedt, zelfs dubbel blij. Maar om misverstanden te voorkomen: heemkundekring De Drijehornick bestaat niet twee maal 50 dus 100 jaar maar 'gewoon' 50 jaar. Ook heeft heemkundekring De Drijehornick niet twee, maar 'slechts' één zilveren erepenning voor het 'gouden' jubileum gekregen!!

LEZINGEN

Op donderdag 19 mei jl. werd door Mathieu Franssen de lezing : ' De kartering van het hertogdom Brabant' gehouden.

De lezing werd bezocht door zo'n veertigtal personen, vnl. leden.

De eerstvolgende lezing zal eind september worden gehouden. U krijgt daar nog tijdig bericht van.

WEBSITE

Bidprentjes

De gegevens van de circa 53.700 bidprentjes die in ons bezit zijn, zijn afgelopen maand voor u toegankelijk gemaakt. Raadpleeg onze website, klik in de homepage op het witte blok met rode letters '**ZCBS, onze DIGITALE collecties**' en u komt in onze collecties terecht. Kies dan het bestand 'bidprentjes' en u kunt aan de slag.

Zo hebben we er een mooi collectiebestand bij maar plaatsnamen etc. moeten nog zoveel als mogelijk uniform worden geschreven.

Zijn er vragen?, dan is er op onze inloop dinsdagmorgen altijd wel deskundigheid aanwezig. Ook demonstratie is mogelijk.

Foto's van gouden jubileum

Alle foto's die door Herman Bulle tijdens ons gouden jubileumviering in het Klooster zijn gemaakt staan op de website. Ga hiervoor naar onze website, klik op de homepage op het blok NIEUWS en ONTWIKKELINGEN en u komt op pagina's uit waar alle berichten te zien zijn. Kies 'FOTO' s LUSTRUMFEEST 14 mei 2022' en u kunt ze alle bekijken. Hebt u misschien zelf ook foto's genomen, stuur ze dan s.v.p. op.

Bezoek regelmatig onze website

Het is bepaald de moeite waard om onze website regelmatisch te bezoeken. Dan blijft u op de hoogte van de interessantste berichten over en van onze vereniging:

www.drijehornick.nl

De website heeft een meer eigentijds visueel karakter gekregen en is daardoor ook gemakkelijker leesbaar op tablets en mobiele telefoons.

Sinds kort is de site uitgebreid met een zgn. **LEDEN**-pagina. De informatie hier is exclusief voor leden. Om deze LEDEN-pagina in het menu te kunnen zien, dient u zich wel eerst aan te melden via INLOGGEN/REGISTREREN. U maakt daarmee een zgn. persoonlijk account aan met een door u te bepalen gebruikersnaam en wachtwoord. Heeft u vragen/opmerkingen of wilt u graag hulp, assistentie of tips krijgen over de steeds rijkere website, kom dan op dinsdagochtenden naar het Heemhuis. Veel succes!

Verhalen

In mei zijn de navolgende beschrijvingen toegevoegd aan de website:

- Opwettense watermolen;
- Oude St.-Clemenskerk Gerwen;
- H. Lambertuskerk Nederwetten;
- Oude Raadhuis Beekstraat.

U kunt ze vinden op de homepage onder de **Groene knoppen!**: BIJZONDERE OBJECTEN.

OPROEPEN

Bloem en TUIN en Open Monumenten Dagen

Dit keer willen we extra onder uw aandacht brengen de **Bloem en Tuin** activiteit van 22 t/m 31 juli en de **Open Monumenten Dagen** in het weekend van 10 en 11 september. Hiervoor zoeken we vele handen die willen meehelpen om de kraam tijdens Bloem en Tuin en de locatie(s) tijdens Open Monumenten Dagen bezet te krijgen. Dus hebt u zin en tijd gedurende deze perioden, meldt u dan aan: secretaris@driehornick.nl Immers het succes van deze activiteiten valt of staat met uw medewerking.

Leuke anekdotes, verhaaltjes, video's, foto's, limericks en natuurlijk GEDICHTEN EN LIEDJES!!!

Met het aanleveren van leuke anekdotes, verhaaltjes etc., etc. loopt het nog niet erg hard. Eigenlijk helemaal nog niet. Dit kan toch anders, want u hebt zoveel verhalen over de bevolking en gebouwen en de cultuur van Nuenen, Gerwen en Nederwetten. U hoeft ze eventueel niet zelf op te schrijven, we willen u daarbij helpen. Maar kom er a.u.b. mee voordat ze voor ons nageslacht verloren gaan. Wat we ermee kunnen, vraagt u zich af? We zullen ze digitaal beschikbaar stellen op onze website (voor zover ze niet onder de privacywetgeving vallen) en kunnen er bijv. een expositie van houden, zoals 'Eindhoven-in-Beeld' momenteel in de Gasfabriek in Eindhoven een expositie heeft over de 'Eindhovense Parels'. En deze parels zijn de foto's van Eindhoven met persoonlijke anekdotes en herinneringen van Eindhovenaren. Het zou toch mooi zijn indien uw 'parels' in een expositie van heemkundekring De Driehornick gepresenteerd zouden worden. We verwachten u op korte termijn!!!

NUENEN-GERWEN-NEDERWETTEN 200 JAAR

CANON van Nuenen, Gerwen en Nederwetten

Op verzoek van de Stichting Nuenen-Gerwen-Nederwetten 200 jaar heeft een werkgroep binnen De Driehornick een Canon met totaal 50 vensters gemaakt. Elke week in 2021 is er een venster geopend.

Er staan nu 49 vensters op onze website onder **CANON NGN200** en op de website van NGN200: www.ngn200.nl De 50^e wordt nog gepubliceerd. De bedoeling is dat de canon met de 50 vensters aan het eind van het jaar 2022 in een bepaalde vorm ook op papier zal worden uitgebracht.

Daantje en Dommel

Om ook onze jeugd meer te betrekken bij NGN200 heeft Carolien Tibboel, leerling van het SintLucas in Eindhoven, een project bedacht dat ze in samenwerking met Stichting NGN200 gestalte geeft. Het heet Daantje en Dommel. Het wordt een stripboekje voor scholieren waarin het meisje Daantje met haar hond Dommel het verleden van Nuenen, Gerwen en Nederwetten gaan verkennen.

IVN en De Driehornick organiseren fotowedstrijd 'Nuenen-Gerwen-Nederwetten 200'

Kom op leden van De Driehornick: we organiseren niet voor niets samen met het IVN Nuenen c.a. de fotowedstrijd in het kader van Nuenen-Gerwen-Nederwetten 200 jaar één gemeente.

**Tot 1 augustus 2022 kunnen foto's worden ingezonden via
fotowedstrijdNGN200@hotmail.com**

Categorieën

Als amateurfotograaf kun je tussen 1 april en 31 juli 2022 eigen foto's inzenden in 3 verschillende categorieën (maximaal 2 foto's per categorie):

1. Natuur binnen de bebouwde kommen van Nuenen, Gerwen en Nederwetten
2. Historische monumenten in Nuenen, Gerwen en Nederwetten
3. Het getal 200 in het kader van Nuenen, Gerwen en Nederwetten

Deze foto's moeten gemaakt zijn tussen 1 januari 2020 en 31 juli 2022.

Oude raadhuis aan de Beekstraat

Expositie genomineerde foto's

Alle inzendingen worden beoordeeld door een vakjury die bestaat uit John Geven, Marie Louise Nijsing en Robert-Jan Hoogerbrug.

Zij nomineren in elke categorie 15 foto's die in het derde en vierde weekend van september geëxposeerd worden in 't Weefhuis in Nuenen. Op 16 september wordt bekendgemaakt wie de winnaars zijn. Zij ontvangen naast een juryrapport een Centrum-cadeaubon van € 100 (1^e prijs), € 50 (2^e prijs) of € 25 (3^e prijs). Er zijn dus drie prijzen per categorie. Alle 45 genomineerden ontvangen na de expositie de afdruk van hun eigen foto op aluminium.

Doe je mee?

Op de website www.ngn200.nl vind je het wedstrijdreglement en alles wat je verder moet weten over de fotowedstrijd.

Project 'Nuenens Blokje Om' dichter in beeld

De lente is begonnen. Misschien hebt u veel zin om een mooie wandeling te maken door de natuur rond Nuenen, Gerwen en Nederwetten. In het kader van NGN200, Nuenen-Gerwen-Nederwetten 200 jaar één gemeente, organiseert ons lid Agnes Leijen **Nuenens Blokje Om dichter in Beeld**. Ze doet dat samen met Dichterscollectief Nuenen en kunstenares Marianne Schellekens.

Inmiddels zijn er wandelingen gehouden in en rond de Papenvoortse Heide, rond de buurtschap Stad van Gerwen en vorige maand in en rond Nederwetten. De eerstvolgende wandeling is op zondag 19 juni door het Dommeldal. Vertrek om 13 uur bij het pleintje Boord-Dubbestraat.

Daarna zijn er nog wandelingen op de zondagen 17 juli, 21 augustus, 18 september, 16 oktober, 20 november en 18 december.

Zie ook de website NGN200 voor meer informatie over Nuenens Blokje Om dichter in beeld.

Voorafgaand aan de wandelingen zijn routekaarten gratis af te halen bij Jumbo-Ton Grimberg.

ONTVANGEN OBJECTEN EN DOCUMENTEN

Van **Jan Merks** ontvingen we al weer een pakket bidprentjes, die afkomstig waren van J. v.d. Wiel.

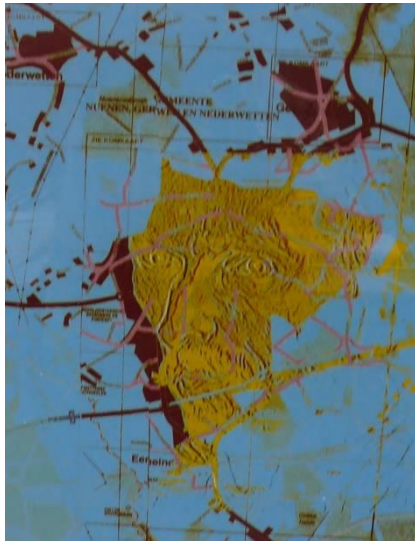
Van ons lid **Frans Konings** ontvingen een metalen (ijzer met loden kap) zwaar object. Weet u wat dit kan zijn?

Hijzelf vond het tijdens een wandeling in het Kamerven en nadat het was schoon gemaakt, ziet het er zo uit (hoogte 7 cm, diameter 5 cm):

Van **Remko van der Zanden** ontvingen we boeken over Nuenen c.a., die deel uitmaakten van de boekenverzameling van zijn overleden vader.

Van **Johan Ebberink** ontvingen we de onderstaande zeefdruk.

Toelichting:

De gemeente wilde in 2007 nieuwe representatie- en relatiegeschenken aanschaffen. De eerdere etsen en sierborden raakten op.

De gemeente schafte een aantal van drie verschillende nieuwe wandborden aan met Van Gogh als onderwerp, vervaardigd door deelnemers dagbesteding van Meare (fusie Eckartdal/Dommelstroom, later opgegaan in Lunet).

De kunstadviescommissie (bestaat niet meer, is opgegaan in algemene Team Ruimtelijk kwaliteit) waarvan Johan Ebberink destijds voorzitter was als wethouder van kunstzaken, riep lokale kunstenaars op om een kunstwerk in te sturen. Daaruit is de zeefdruk van Marina Jess gekozen. Daarvan zijn 50 afdrucken gemaakt.

WORKSHOPS

Sinds enige tijd geeft Peter Ector, coördinator van onze werkgroep Historische Geografie, toelichting op het praktische gebruik van het landkaartenprogramma Q-gis aan gebruikers van dit softwarepakket bij omliggende heemkundekringen. Na een zestal bijeenkomsten moeten de cursisten zelfstandig aan de slag kunnen. Vele heemkundekringen gebruiken dit pakket, maar er zijn nauwelijks opleidingen voor. Vandaar dat het initiatief voor het geven van workshops is ontstaan bij Peter Ector.

Op de foto ziet u de deelnemers van 4 mei jl. met Peter Ector geheel rechts.

Deelnemers uit Erp, Son en Breugel, Asten en Someren, maar ook onze eigen leden van de werkgroep Historische Geografie Ton Neijts en Theo Kuijten, en in het midden John Parmentier die stand-by is [foto: Ruud Bovens]

Indien u het resultaat van de werkzaamheden van onze eigen groep Historische Geografie wilt bekijken, ga dan naar onze website www.driehornick.nl en klik op de homepage op het plaatje van de landkaart en u wordt verder begeleidt met instructies hoe u uw eigen perceel kunt zien op de kaart van Nuenen-Gerwen-Nederwetten ten tijde van 1832.

VERDWENEN MOLENS ROND NUENEN-GERWEN-NEDERWETTEN

ROLAND VAN PAREREN speurt elke maand een inmiddels afgebroken wind- of watermolen op die ooit in de directe omgeving van Nuenen-Gerwen-Nederwetten heeft gestaan.

Verdwenen molens rond Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Deze keer: de *verdwenen* wieken van de *bestaande* **windmolen De Roosdonck tussen Nuenen en Gerwen**

Deze foto stuurde ons lid Hennie Merks, de eigenaar van windmolen De Roosdonck aan de Gerwenseweg. De windmolen is (gelukkig) niet verdwenen, maar wel de wieken. Dat wil zeggen de wieken zijn er tijdelijk afgehaald. De houten latten van de wieken worden vernieuwd. Omdat de wieken tijdelijk zijn verdwenen vond Hennie dat zijn foto gepubliceerd zou moeten worden in deze maandelijkse rubriek in de Nieuwsbrief van heemkundekring De Driehornick. Graag voldoe ik dus aan het verzoek en zie op de foto.....inderdaad geen wieken meer aan windmolen De Roosdonck.

Vorig jaar zomer: De Roosdonck – met zeilen op de wieken – in volle glorie tussen het koren
[foto: Roland van Pareren]

Van Gogh village in optima forma: de praatpaal geeft informatie over molen De Roosdonck: de molen De Roosdonck, tussen Nuenen en Gerwen, komt regelmatig terug in Van Gogh's werk. Niet alleen in zijn landschappen, maar ook in zijn portretten van wevers en boeren. De molen is vaak te zien uit het raam van hun simpele huisjes.

En voor de buitenlandse toeristen:
The Roosdonck Windmill between Nuenen [*spreek uit: Njnoene*] and Gerwen [*spreek uit: Kurwe*] features regularly in Van Gogh's [*spreek uit: Ven Goos*] work. Not just in his landscapes but also in his portraits of weavers and peasants. The mill can often be seen through the windows of their humble cottages.

[foto/photo: Roland van Pareren/Rouwend van Perreere]

Toen in de jaren 50 vorige eeuw de windmolen tussen Nuenen en Gerwen – hier de wieken in de lange ruststand - nog naamloos was, de woning voor mulder Noud Merks nog niet was gebouwd, de karakteristieke witte banden nog om de molenromp zaten, voor het inmiddels afgebroken bijgebouwtje de zakken lagen om weggebracht te worden, op het gebouwtje stond: 'laag in prijs' en 'hoog in kwaliteit'.....

GEKIEKT

Wijkzuster Marie Celine de Jong, zuster van J.M.J. te Nuenen. Op de foto zuster Celine in haar ziekenkamer in het Klooster. Marie Celine de Jong wordt geboren in 1905. Van 1939 tot februari 1962 is zij wijkzuster van het Wit-Gele Kruis in Nuenen. Zij verricht talrijke functies bij de verzorging van de medemens van de wieg tot het graf. Zij overlijdt 3 jaar na het beëindigen van haar werkzaamheden in Nuenen op 8 april 1965 op 60-jarige leeftijd. Uit erkentelijkheid voor haar werk in Nuenen c.a. zijn het Zuster Celinepad 1989 en Zuster Celinehof december 1999, naar haar genoemd.

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

DOOR: JOKE VAN OUWERKERK-VAN ECK

Christus in glas-in-lood van Hugo Brouwer

Geschonken door: A. Duisterhoff

De techniek van glas-in-lood is al zeer oud. Stukken gekleurd of gebrandschilderd glas worden naar het patroon van de gewenste voorstelling gesneden en gevat in H-vormige loodlijsten, die op de punten waar zij elkaar kruisen aan elkaar worden gesoldeerd. Glas-in-lood werd destijds gemaakt omdat een raam uit één stuk glas niet te maken viel. Glas-in-lood leent zich echter uitstekend voor kunstzinnige uitvoeringen, met kleurrijke voorstellingen. Men treft glas-in-lood wel aan in oude herenhuizen, maar vooral in kerken, waar het zicht van binnen op de ramen door het invallende licht het kunstzinnige karakter doet uitkomen.

Hugo Brouwer was een Nederlandse schilder, mozaïek-kunstenaar, glazenier en beeldhouwer. Hij werd in Den Haag geboren op 24 april 1913 en overleed in Groningen op 19 augustus 1986.

Na een korte loopbaan als onderwijzer waarbij hij ondertussen zijn creatieve talent uitprobeert wil hij, na het winnen van een prijs voor het ontwerpen van een affiche, definitief kunstenaar worden. Hij gaat studeren aan de kunstacademies München, Berlijn en Den Haag. Na zijn huwelijk bouwt hij in de jaren 40 een huis met atelier in het Broek in Nuenen, waar hij tot 1980 woont. Brouwer was een veelzijdig kunstenaar, die monumentale kunstwerken voor kerkelijke en wereldlijke gebouwen vervaardigde naast ook veel kleinere werken.

Zo ontwierp hij in 1950 onder andere bovenstaande glas-in-loodramen voor het gemeentehuis in Nuenen, die helaas zijn verwijderd. Hopelijk worden ze op een andere goede plek herplaatst.

UIT ONZE BIBLIOTHEEK

Boek van de maand

Deze maand brengen de bibliothecarissen het volgende boek onder uw aandacht.

Watermolens in Nederland

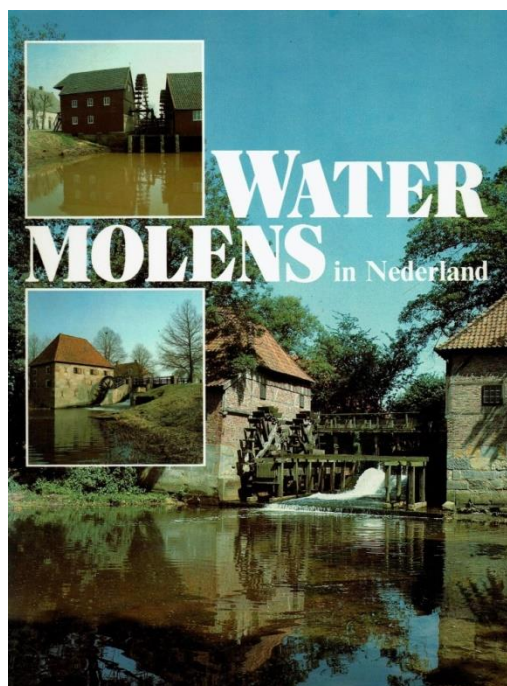
De eerste vermelding van een watermolen in Nederland, de Loonder Molen onder Waalre, dateert al uit het jaar 704. En in de twaalfde en dertiende eeuw, toen West-Nederland nog voor het grootste deel moest worden ontgonnen en drooggelegd, waren er op de hoger gelegen zandgronden al honderden watermolens te vinden.

Watermolens hebben, veel meer dan windmolens, een sterke verbondenheid met hun omgeving. De vestiging van een watermolen betekende altijd een ingreep in het landschap en in de waterhuishouding. Vaak kon worden volstaan met het afdammen van bestaande beken en rivieren. Maar om op het goede moment op de juiste plaats voldoende water te kunnen krijgen, moesten soms beken worden verlegd en zelfs kunstmatige waterlopen worden aangelegd. En omdat geen beek of rivier gelijk is aan een andere, moesten de molens technisch en constructief aan de verschillende omstandigheden worden aangepast. Zo ontwikkelden zich de bovenslagmolens van de Veluwe, de onderslagmolens van de vlakkere streken en de middenslagmolens van zuid- en midden-Limburg, die per streek weer opmerkelijke verschillen in bouwwijze en materiaalgebruik vertonen.

Euwenlang hebben watermolens en watermolenaars ook een belangrijke plaats ingenomen in het economische en maatschappelijke leven. Veel aanvankelijk geïsoleerd gelegen watermolens groeiden uit tot het middelpunt van een dorp en zelfs hier en daar tot een centrum van industriële bedrijvigheid. Want behalve voor het malen van graan - hun eerste en belangrijkste functie - werden watermolens voor tal van ambachtelijke en industriële processen gebruikt. Voor het slaan van olie, het vullen van textiele stoffen, het pellen van gerst, het zagen van hout; als koper- of ijzermolen en als papiermolen.

Watermolens in Nederland beschrijft uitvoerig en rijk geïllustreerd de grote verscheidenheid aan watermolens in ons land, vroeger en nu. Hun opkomst, hun unieke plaats in het landschap en in het economische en sociale leven, de bloeitijd, de strijd om het bestaan vanaf het eind van de negentiende eeuw en hoe de toekomst er voor de watermolens uit ziet.

Het boek is voorzien van een overzicht van de belangrijkste nog bestaande watermolens in Nederland, met vermelding van vele karakteristieken en kenmerken.

Drs. P. Nijhof, in het dagelijkse leven planoloog, schreef talrijke artikelen over watermolens. In 1982 verscheen de door hem samengestelde 'Molenbibliografie'. Hij is bestuurslid van de vereniging 'De Hollandse Molen' en lid van de werkgroep Molenhistorie van die vereniging. Ger Dekkers maakte voor dit boek honderden opnamen in zwart/wit en kleur, die samen met tal van historische afbeeldingen een schitterend beeld geven van de Nederlandse watermolens.

Uitgeverij Waanders

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

Nuejne 200 jôr

Tweej uwwe trug klónken `r trompètte

Fist, fist Nuejne annéxeert Nirwètte

Nirwètters wâre bleij

`t Góng zónder stampeij

Nuejne-Èijndooove ha aânder wètte

U kunt deze limerick ook beluisteren door op deze link te klikken:
<https://drijehornick.nl/immaterieel-erfgoed/nuejne-200-jor/>

WIST U DAT?

- Het fiscaal voor u aantrekkelijk is om een vijfjarig lijfrentecontract af te sluiten als lid van onze heemkundekring. U kunt dan het betaalde bedrag zonder fiscale drempel als gift op uw inkomen in mindering brengen. Denkt u er ook eens over na om culturele doelen, zoals de heemkundekring, in uw testament op te nemen?
- Het wel erg handig is om een verhuizing of ander e-mailadres dan wel ander telefoonnummer door te geven aan de secretaris van De Drijehornick, zodat wij u kunnen blijven bereiken. Indien u zelf geen e-mailadres heeft, kunt u dan het e-mailadres van een van uw naasten, indien die geen bezwaar hebben, aan ons doorgeven zodat wij alle heemkundepost naar dat adres kunnen sturen.
- U aan de secretaris e-mailadressen kunt doorgeven van personen of instanties waarvan u denkt dat deze het leuk vinden om onze nieuwsbrief te ontvangen.
- Foto's die meer dan 70 jaar geleden anoniem zijn gepubliceerd, niet meer auteursrechtelijk beschermd zijn. En voor online publicatie van oude archief foto's die nog wel beschermd zijn, is ruim € 4 euro per foto redelijk . . . (*uitspraak gerechtshof Den Haag, mei 2020*).

BEZOEK AAN EINDHOVEN IN BEELD

Op woensdag 18 mei jl. heeft een delegatie van de werkgroep Historisch Beeldmateriaal (fotogroep) van onze heemkundekring de groep 'Eindhoven in Beeld' bezocht aan de Nachtegaallaan in Eindhoven. Peter van Ierland, lid van onze werkgroep en onlangs benoemd tot bestuurslid van onze heemkundekring, is ook als vrijwilliger werkzaam bij Eindhoven in Beeld. Zodoende hebben er het afgelopen jaar al wat bezoeken over en weer plaats gevonden om zo elkaar beter te leren kennen maar zeker ook om wat meer te weten te komen van elkaars werkmethoden. Immers beide groepen houden zich met fotografie van de eigen nabije omgeving bezig.

Op 18 mei heeft heemkundekring De Driehornick ca. 1.500 foto's van vnl. religieuze maar ook van industriële gebouwen van Groot-Eindhoven aangeboden aan Eindhoven in Beeld. Deze foto's zijn onderdeel van een collectie religieuze gebouwen in neogothieke bouwstijl in Z-O Brabant die onze heemkundekring onlangs heeft verkregen.

Van links naar rechts: Geert Daamen, Herman Bulle, Mariet Nievergeld, Peter van Ierland, Stephan Goth, Hans Michels, Martin Beekhuis en Piet Meulendijks [foto: Ruud Bovens].

ONDERSTAANDE PERIODIEKEN EN ARTIKELEN ZIJN IN HET HEEMHUIS IN TE ZIEN

Tijdschriften die in april en mei op het Heemhuis binnenkwamen
Wij keken deze tijdschriften door en troffen de volgende interessante artikelen aan.

De Koerier maart 2022

'Waarde van Woorden' door Peter van Overbruggen

Heemkundekringen houden zich bezig met het documenteren van de eigen omgeving en de mensen die hierin leven. Het kan zijn dat je met de woorden die je hanteert mensen in je omgeving kwetst en uitsluit. In de workshop Waarde van Woorden onderzoekt Erfgoed Brabant samen met het Brabantse erfgoedveld wat de betekenis van woorden in collectieomschrijvingen kan zijn en hoe we hiermee om kunnen gaan.

Van Erfgoed Brabant naar het Meertens Instituut

Verbinding door Jos Swanenburg.

Bij het Meertens Instituut zet ik voort wat mij in Tilburg de laatste jaren vooral heeft verwonderd. We weten natuurlijk allen dat de dialecten in Noord-Brabant al decennialang flink onder druk staan. Als sinds de jaren zestig kiezen steeds minder ouders er, bewust of minder bewust, voor hun kinderen in het Nederlands op te voeden. Dat is niet gek, wanneer kinderen het Nederlands goed beheersen, vergroot dat hun kansen op school en op de arbeidsmarkt aanzienlijk.

Eerlijk is eerlijk, bij mij thuis werd vroeger minstens zoveel Nederlands als dialect gesproken en wij hebben onze eigen kinderen in het Nederlands opgevoed. Maar er is geen enkele reden om naast het Nederlands niet ook het Brabants dialect gebruiken. Dat geeft verbinding met de mensen in je omgeving.

Heemschut

Henk Hellegers, voorzitter Heemschut.

Vrijwilligers zijn het kapitaal van de vereniging.

Terugkijken is een natuurlijke reactie als je een jubileum viert, maar Heemschut-voorzitter Henk Hellegers kijkt vooral graag vooruit. Hoe ziet hij de toekomst van de vereniging en hoe kijkt hij aan tegen erfgoedbescherming in het algemeen?

Een schakel in de tijd Camille Oostwegel sr.

Erfgoed of horeca, idealisme of commercie?

Voor Camille Oostwegel sr., die in 2012 werd onderscheiden met de Ton Kootpenning, is het niet nodig om dat onderscheid te maken: 'Zorg voor erfgoed en ondernemerschap kunnen elkaar juist versterken.'

De motivatie voor de toekenning van de Ton Kootpenning wees al in die richting. Oostwegel kreeg de onderscheiding vanwege zijn inzet voor het behoud, de revitalisering en promotie van veelal vervallen erfgoed in zijn geboortestreek Zuid-Limburg. Hij maakte er florierende horecabedrijven van en was daarmee een voorbeeld voor heel Nederland. Zuid-Limburg ligt Oostwegel na aan het hart. Het is een gebied met een rijke historie en hij voelt zich een onderdeel daarvan: 'Ik ben een schakel in de tijd en sta in de traditie van de adellijke families die hier hun kastelen, buitenhuizen en landerijen bewoonden en in stand hielden. Zij pasten die wel voortdurend aan en dat doe ik ook. Voor monumenten is stilstand net als leegstand achteruitgang.'

Alles bevechten

Een kloek boekwerk vertelt hoe Oostwegel te werk ging. Het kreeg de titel Alles moet bevochten worden en hoewel het volgens Oostwegel 'diplomatiek' geschreven is, maakt het duidelijk dat het behouden van erfgoed niet zonder slag of stoot ging en gaat. Het verhaal van Château St. Gerlach in zijn geboortedorp Houthem-Sint Gerlach in het Geuldal is tekenend. Veel mensen hadden hun tanden al stukgebeten op het vervallen gebouw en Oostwegel moest opboksen tegen de bewoner van de bijbehorende boerderij, het kerkbestuur, het bisdom, regionale natuurbeheerders en een stoet van juristen: "De bulldozer stond bij wijze van spreken al klaar, maar ik zag juist mogelijkheden en het is gelukt."

Iedereen is dol op monumenten Vincent van Rossum.

Vanwege zijn niet aflatende kritische houding ten opzichte van ontwikkelingen die een bedreiging vormen voor het unieke monumentale karakter van Amsterdam kreeg Vincent van Rossem in 2013 de Ton Kootpenning.

Bijna tien jaar later brandt het strijdvuur nog net zo hevig.

De Heemkronijk maart 2022 Heeze leende

Uit de school geklapt deel2

De Aloijsiuschool in Geldrop De jaren 1937 1939.

Misschien heeft een van ons daar wel op gezeten.

D'n Effer Lieshout nr2 2022

Archief Abdij van Berne online beschikbaar

Geestelijke en materiële activiteiten van de Norbertijnen van Berne laten veel sporen na in de vorm van archieven en handschriften. Het eeuwenoude archief Abdij van Berne nu online beschikbaar.

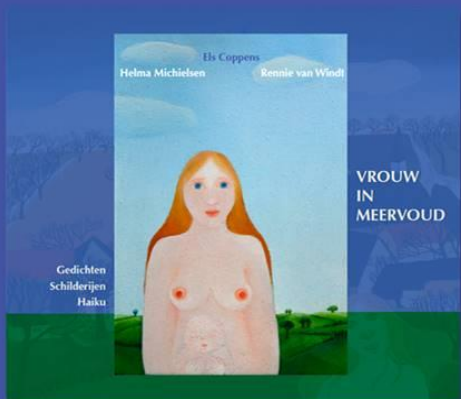
www.bhic.nl/abdijvanberne

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

Presentatie 'Vrouw in Meervoud'

Drie Brabantse vrouwen, kunstenares Els Coppens en dichteres Rennie van Windt, beiden uit Deurne, en dichteres Helma Michielsens uit Nuenen stelden een kleurrijke bundel **'Vrouw in meervoud'** samen. De Deurnese dominee Ada Rebel, woonachtig in Nuenen, schreef een inleiding bij deze bundel. De presentatie van het boek vindt plaats **op maandag 27 juni** tussen 20.00 en 21.30 uur in kerkelijk centrum De Regenboog te Nuenen. Poëzievoordracht, projectie van schilderijen, muzikale intermezzi door pianist Evert Kielen, interview met de schrijvers en kunstenaar, een lezing over de bijbelse vrouw Maria, zorgen voor een afwisselende avond, die vrij toegankelijk is. Van harte welkom!

UITNODIGING
Presentatie bundel
VROUW IN MEERVOUD

ELS COPPENS
HELMA MICHIENSEN
RENNIE VAN WINDT

MAANDAG 27 JUNI 2022
20.00 - 21.30 uur
DE REGENBOOG
Sportlaan 5 - Nuenen

PROGRAMMA

Algehele presentatie: Peter van Overbruggen
Muzikale intermezzi: Evert Kielen, piano

Voordracht gedichten:
Helma Michielsens en Rennie van Windt

Schilderijen, foto's en haiku's:
gemaakt door Els Coppens

Interview met Els, Helma, Rennie:
Peter van Overbruggen

Lezing 'Maria, Bijbelse vrouw':
Ds. Ada Rebel, predikant te Deurne

Presentatie poëzie en afbeeldingen:
Helma Michielsens en Els Coppens

*De bundel 'Vrouw in Meervoud'
is na afloop verkrijgbaar voor € 20
Daarna bij Museum Vincente Nuenen
of via e-mail: helmamichielsen@icloud.com*

Brabants Dialectenfestival Lieshout 2022

Thematoelichting schrijfwedstrijd Brabants Dialectenfestival Lieshout 2022

Blij dè ge d'r wir bent.

Het zou ons niet verbazen als dit dé spreuk wordt van '21-'22.

Want wat een 'jaar' hebben we achter de rug. Waar aanvankelijk uitgegaan werd van 'het zal wel meevallen', is het daarna dagelijks aan de orde geweest.

Wat begon met eenvoudige maatregelen liep uit op lock-down: geen horeca, geen groepen buiten, niet sporten (behalve in je eentje bij "Nederland beweegt" of met de sportschool), niet kaarten, niet zingen, geen cursussen (behalve digitaal), niet knuffelen, maximaal 1 bezoeker thuis, niet reizen, geen feesten, geen theater, avondklok, kortom zo weinig mogelijk contacten. En dan merk je hoeveel mensen er normaal in je dagelijks leven een rol spelen, wat je allemaal met andere mensen samen doet, hoeveel inspiratie je ook uit die contacten haalt. En dan de mensen waar we dit niet meer tegen kunnen zeggen, omdat ze ons in die tijd ontvallen zijn.

Maar het is (bijna) achter de rug en we kunnen verder: **Blij dè ge d'r wir bent.** We hebben veel gemist, hebben ook nieuwe dingen ontdekt en gedaan, er zijn ook mensen die juist genoten hebben van de rust en aanzet tot bezinning op druk-druk-druk... die deze periode bracht, maar ook.....we hebben heel veel in te halen en we hopen dat we daarvoor de tijd krijgen! We zijn benieuwd naar ervaringen, ontdekkingen, belevenissen van Brabanders. Voor manier van deelnemen zie onze website: schrijfwedstrijd/reglement. We zijn blij dat er na 4 jaar in Lieshout in het tweede weekend van juni weer een Dialectenfestival georganiseerd kan worden.

Zoals gebruikelijk beginnen we op vrijdag 10 juni met de jeugdmiddag voor de leerlingen van groep 7 en 8 van de basisscholen van Lieshout en Mariahout. Zij hebben zich op school voorbereid op deze middag en presenteren zich in het Dorpshuis die vrijdagmiddag, ze doen mee aan een digitale dialectquiz en er wordt voor en met hen gezongen door Marie Christien.

Op zaterdag 11 juni is om 19.30 uur in het Dorpshuis de avond van de schrijfwedstrijd. Om voldoende aandacht te kunnen besteden aan de ingezonden verhalen, gedichten en liedjes wordt deze avond georganiseerd. De genomineerden presenteren hun inzendingen, de jury maakt bekend wie er waarom gewonnen heeft, de dialectpenningen worden uitgereikt en er is toneel en een optreden van Lya de Haas.

De avond is voor iedereen gratis toegankelijk.

Op zondag 12 juni is er dan het festival. Om 12.30 wordt het op de Kiosk geopend door de Commissaris van de Koning. Vervolgens zijn er van 13.00 - 17.30 op diverse podia, binnen en buiten optredens van ruim 25 artiesten(groepen) uit verschillende delen van Brabant, die allemaal laten horen hoe mooi het Brabants dialect is.

Het festival is gratis toegankelijk.

Ook voor een (Brabants) hapje en een drankje wordt gezorgd.

Bij slecht weer (wat we niet besteld hebben) is er wel geregeld dat het allemaal binnen door kan gaan.

In het festivalboekje (op die dag te koop voor € 2,00) staat wie er waar optreedt.

Voor meer info kunt u ook terecht op de website: www.brabantsdialectenfestival.nl

Rullen in Music

Rullen in Music
Huiskamerconcerten op 'het Rullen', in Gerwen
Zondag 3 juli 2022

Rullen in Music
Huiskamerconcerten op het Rullen in Gerwen
U bent welkom op zondag 3 juli 2022 vanaf 13.00 uur; eindtijd ± 17.00 uur

Musici:	Adressen:	Concert tijden:
• Eddie Franken, gitaar	* Hoeve de Rullen, Rullen 3	* 13.30 – 14.00 uur
• Otine van Erp, accordeon	* Hoeve van Maasakkers, Rullen 5	* 14.30 – 15.00 uur
• Inge Frimout-Hei, harp	* De Heydehoeve, Rullen 15	* 15.30 – 16.00 uur

N.B.: Er worden 3 groepen gevormd, die roulerend de concerten bezoeken.
Van 16.00 – 17.00 uur is er de afsluiting van de concerten op Hoeve de Rullen (nr. 3).

EN TOT SLOT....

Ons mooie Heemhuis waar u dinsdagochtend kunt binnenlopen en op woensdagavond na afspraak uw historische studie kunt verrichten. Uiteraard zijn (klein-) kinderen ook welkom voor werkstukmateriaal.